

ΕΤΟΣ 54ον

12 Μαρτίου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 11 (2754)

ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΔΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

«ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ; ΜΕΙΖΩ ΤΟΥΤΩΝ ΘΥΕΙ»

Ἡ πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς εἶναι γνωστή καί ὡς Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης κάνει λόγο γιά τό βίωμα τῆς προσωπικῆς συνάντησης τοῦ κάθε ἀνθρώπου μέ τόν Χριστό.

Τήν ἀρχική ἐπιφυλακτικότητα καί δυσπιστία τοῦ Ναθαναήλ, μετά τήν πρώτη συνάντησή του μέ τόν Ἰησοῦ, διαδέχεται ἡ πεποίθηση ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ἡ πίστη ὅτι ὁ Χριστός δέν εἶναι ἀπλῶς καί μόνο ἓνας ἐλλοκυστικός δάσκαλος ἠθικῆς, ἀλλῶς ὁ Σωτήρας καί Λυτρωτής τοῦ κόσμου, δέν ἀποτελεῖ προῖόν λογικῆς διεργασίας· εἶναι καρπός προσωπικοῦ βιώματος. Καί ἓνα τέτοιο βίωμα δέν συνδέεται τόσο μέ τή γνώση, πού παρέχει ἡ σωματική αἴσθηση, ὅσο μέ τήν πίστη.

Ὑπαρξιακή ἀνάγκη

Ἡ παρουσία τῆς πίστεως στίς σχέσεις ἀνθρώπου καί Θεοῦ ὀφείλεται στή φαινομενική ἀπουσία τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν κόσμο. Μέ τήν πίστη ξεπερνᾶ ὁ ἄνθρωπος τήν πρόσκαιρη ἀμεσότητα καί προχωρεῖ στήν αἰώνια πραγματικότητα. Ζεῖ τή φαινομενική ἀπουσία τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν κόσμο ὡς ἰδιαίτερο τρόπο παρουσίας του.

Ἡ πίστη στόν Θεό ἀποτελεῖ ὑπαρξιακή ἀνάγκη γιά τόν ἄνθρωπο. Αὐτή τόν φρονιματίζει καί τόν συγκρατεῖ μέσα στά ὅριά του. Ἡ ἀπιστία εἶναι παραφροσύνη, εἶναι αὐτοαναίρεση τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεός δέν ἐπιβάλλει τήν ἀναγνώριση τῆς παρουσίας του. Ἡ ἀποδοχή ἢ ἡ ἀπόρριψη τῆς ἐπαφίεται στήν ἀνθρώπινη προαίρεση καί ἐκδηλώνεται ὡς πράξη ἐλευθερίας.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς πρόσωπο «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» βρῖσκει τόν ἀληθινόν ἑαυτό του στόν προσωπικό Θεό, πού φανερώθηκε ἐν Χριστῷ. Ἡ χριστιανική πίστη

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ίωάν. α' 44-52)

«Έρχου καί ἴδε»

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεθῆν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὗρισκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὗρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅν ἐγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν σκῆν, εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς σκῆς πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ἀρχίζει μέ τὴν πίστη στόν Χριστό καί ὀλοκληρῶνεται μέ τὴν κοινωνία καί ἔνω-
ση μαζί του.

Πίστη καί γνώση

Ἐκφραστικό γιά τόν χαρακτήρα τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἶναι τό μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως. Ὅπως στήν ἐνανθρώπηση ὑπάρχουν αἰσθητά καί καταληπτά στοιχεῖα, ἔτσι καί στήν παρουσία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχουν αἰσθητά καί καταληπτά στοιχεῖα, πού ὀδηγοῦν στήν ἀναγνώρισή του. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἡ πίστη, πού ξεκινᾶ ἀπό τὴν ἀναγνώριση τῶν αἰσθητῶν καί ἱστορικῶν στοιχείων τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ, ὀδηγεῖ στήν πνευματικὴ ἐμπειρία τῆς παρουσίας του.

Στὴ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μέ τὸν Θεὸ χρειάζεται ἡ πίστη. Αὐτὴ δὲν καταργεῖ τὴ γνώση οὔτε ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μέ αὐτήν. Ἀντίθετα μάλιστα δημιουργεῖ ἕνα νέο εἶδος γνώσεως, πού διατηρεῖ τὸν ἄνθρωπο πάντοτε ἀνοικτὸ ἀπέναντι σὲ αὐτό πού γνωρίζει, χωρὶς νά τὸ ἀντικειμενοποιεῖ ἢ νά τὸ περιορίζει.

Ἐπὶ τὸ ὀρατὸ στό ἀόρατο

Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι συνδεδεμένη καί μέ τὴν προσκύνηση τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Διατρανώνουμε τὴν προσήλωσή μας στήν Ὀρθοδοξία, προσκυνώντας εὐλαβικά τὴν ἄχραντη εἰκόνα τοῦ Κυρίου καί τίς μορφές τῆς Θεοτόκου καί τῶν ἁγίων.

Ἡ εἰκόνα εἶναι αὐτό πού συλλημβάνουν τὰ μάτια. Ἐκτός ὅμως ἀπὸ τὴ σωματικὴ ὄραση ὑπάρχει καί ἡ πνευματικὴ ἐνόραση. Πέρα δηλαδὴ ἀπὸ αὐτό πού

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἤθελε ὁ Ἰησοῦς νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ βρίσκει τὸν Φίλιππον καὶ τοῦ λέγει, «Ἀκολούθησέ με». Κατήγετο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ τὴν Βηθσαϊδά, ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Πέτρου. Ὁ Φίλιππος εὐρίσκει τὸν Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει, «Εὐρήκαμε ἐκεῖνον, διὰ τὸν ὁποῖον ἔγραψε ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν νόμον καὶ οἱ Προφῆται, τὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ». Καὶ ὁ Ναθαναὴλ τοῦ εἶπε, «Εἶναι δυνατόν ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ νὰ προέλθῃ κανένα καλό;». Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Φίλιππος, «Ἔλα νὰ ἰδῆς». Εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν καὶ εἶπε, «Νὰ ἕνας ἀληθινὸς Ἰσραηλῆτις, εἰς τὸν ὁποῖον δέν ὑπάρχει δόλος». Ὁ Ναθαναὴλ τοῦ εἶπε, «Ἀπὸ ποῦ μέ γνωρίζεις;». Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπεκρίθη, «Πρὶν σέ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σέ εἶδα νὰ εἶσαι κάτω ἀπὸ τὴ συκιά». Ὁ Ναθαναὴλ τοῦ λέγει «Ραββί, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπεκρίθη, «Ἐπειδὴ σοῦ εἶπα ὅτι σέ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, **πιστεύεις; Θὰ ἰδῆς μεγαλύτερα πράγματα ἀπὸ αὐτά**». Καὶ προσέθεσε, «Ἀλήθεια, ἀλήθεια, σὰς λέγω, ἀπὸ τώρα θὰ βλέπετε τὸν οὐρανὸν ἀνοιγμένον καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν πρὸς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλια, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀληβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

βλέπουμε ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνα πού δέν βλέπουμε. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἄλλη αἴσθηση πού κατορθώνεται διὰ τῆς πίστεως. Μὲ τὴν προσκύνηση τῶν ἱερῶν εἰκόνων δεχόμαστε ὄχι μόνο τὸ κτιστὸ ἀλλὰ καὶ τὸ ἄκτιστο· ὄχι μόνο τὸ ὄρατὸ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀόρατο· ὄχι μόνο τὸ περιγραφτὸ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπερίγραπτο, ὅπως ἀναφέρει χαρακτηριστικὰ τὸ Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Εἰκόνες καὶ συναξάρια

Στὶς ἱερὲς εἰκόνες ὑπάρχει κάτι ἀνάλογο πρὸς τὰ συναξάρια. Ἡ βυζαντινὴ ἀγιογραφία δέν παριστάνει, ἀλλὰ ἀπλῶς ἐκφράζει τὰ θέματά της, ὅπως καὶ τὰ συναξάρια δέν ἐξιστοροῦν ἀπλῶς τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς τῶν ἁγίων, ἀλλὰ τὰ ἐκφράζουν καὶ τὰ ἐρμηνεύουν. Δέν ἀποσκοποῦν νὰ περιγράψουν τὴν ἱστορικὴ συμβατικότητα, ἀλλὰ νὰ προσεγγίσουν τὴν ἀλήθεια πού κρύβεται πίσω ἀπὸ αὐτὴν.

Στὶς βυζαντινὲς εἰκόνες τὰ πρόσωπα τῶν ἁγίων παρουσιάζονται μεταμορφωμένα καὶ σχηματοποιημένα. Ἐντάσσονται στὸ πλαίσιο κάποιου γενικότερου τύπου, πού δέν ἐκφράζει τὸ φυσικὸ πρόσωπο τοῦ ἁγίου ἀλλὰ τὴ θεωμένη ὑπόστασή του. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὰ συναξάρια, ὅπου προβάλλεται σχηματικὰ ὁ ἅγιος ὡς σύμβολο τοῦ καινοῦ ἐν Χριστῷ ἀνθρώπου. Αὐτὸ ἐπιδιώκεται μὲ τὸν τόνισμὸ τοῦ παράδοξου καὶ τὴν ἔξαρση τοῦ θαυμαστοῦ στοιχείου τῆς ζωῆς του. Ὅπως λοιπὸν οἱ εἰκόνες, ἔτσι καὶ οἱ βίοι τῶν ἁγίων ἀποσκοποῦν στὸ νὰ ὑπερ-

12 Μαρτίου 2006: ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)
«Ανάμνησις τῆς ἀνασπλήσεως τῶν ἁγίων καὶ σειπῶν εἰκόνων» (843), Θεοφάνους
τοῦ ὁμολογητοῦ († 818), Γρηγορίου Ρώμης τοῦ Διαλόγου († 604),
Φινεές τοῦ δικαίου, Συμεών τοῦ νέου Θεολόγου.
Ἦχος: πλ. α΄ – Ἐωθινόν: Ε΄ – Ἀπόστ.: Ἐβρ. ια΄ 24-26, 32-40 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. α΄ 44-52.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 19 Μαρτίου, Β΄ τῶν Νηστειῶν.
Ἀπόστολος: Ἐβρ. α΄ 10 - β΄ 3 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. β΄ 1-12.

βοῦμε τὴν προσκαιρότητα καὶ τὴ ματαιότητα τῆς ἀμεσότητας. Καὶ ἐνῶ οἱ εἰκόνες φιλοτεχνοῦνται μὲ χρώματα καὶ σχήματα, οἱ βίοι τῶν ἁγίων διατυπώνονται μὲ λέξεις καὶ γράμματα. Οἱ εἰκόνες διδάσκουν ὀπτικά, ἐνῶ τὰ συναξάρια μὲ τὸν λόγον.

Προσκυνώντας τὶς ἱερές εἰκόνες, ἄς προσπαθήσουμε νὰ ἐμβαθύνουμε στὸ μυστήριο τῆς πίστεως. Νὰ μὴν μείνουμε στά ὀρατά καὶ ἐξωτερικά στοιχεῖα. Ἐς ζητήσουμε ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ τοὺς ἁγίους νὰ μᾶς κρατοῦν ἐδραιωμένους στὴν ὀρθόδοξη πίστη. Ἐς παρακαλέσουμε νὰ φωτίζεται ὁ νοῦς μας ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ νὰ καθαρίζεται ἡ καρδιά μας ἀπὸ τὴν ἁγιαστική του χάρη. Τὸν μὲν Χριστό «ὡς Θεόν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες»· τὴ Θεοτόκο δὲ καὶ τοὺς ἁγίους «ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες».

Ἀρχιμ. Γ. Χ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ἘΘΝΗ»

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ εἰδικὸ ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἐθνη»: πληροφορεῖ ὑπεύθυνα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ποὺ ἀσκεῖ σήμερα ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, περιγράφει τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο ἀσκεῖται ἡ ἱεραποστολή, τονίζει τὴν ἀναγκαιότητα γιὰ μιὰ οὐσιαστικὴ ἱεραποστολικὴ μαρτυρία σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Ἵσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομητές ἄς ἀπευθυνθοῦν στὴ διεύθυνση: Ἀποστολικὴ Διακονία, περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἐθνη». Ἰωάν. Γενναδίου 14 — 115 21 Ἀθήνα. Τηλ. 210 7272.316. Ἐτήσια συνδρομὴ 5 Εὐρώ.

89,5

Ἡ ἄλλη φωνὴ
στά FM

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γιὰ τίς συχνότητες ἐκτός Ἀττικῆς πληροφορίες στὸ τηλέφωνο 210 - 7298. 222

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θὰ χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θὰ ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καὶ ὀμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημέριους τοῦ Ἱ. Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντῆς: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μὲσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr